

N 212
SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XIV. A.

MAANMITTAUS.

9.

MAANMITTAUS-YLIHALLITUKSEN

ALAMAINEN KERTOMUS VUODELTA 1893.

Keisarillisen Senaatin määräyksen mukaan 15 Lokakuuta 1890 ovat Ylihallituksen vuosikertomukseen kuuluvat liitteet painettavat ainoastaan joka viides vuosi, eli vuosille jotka päättyvät kymmenellä tai viidellä.

HELSINGISSÄ,

KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA,
1894.

Statistikbiblioteket
Tilastokirjasto
288151

Maanmittaus-ylihallituksen alamainen kertomus maanmittauksen menosta Suo- messä vuonna 1893.

Ylihallitus.

Ylihallituksen virkamiehistössä on tapahtunut seuraavia muutoksia:

Sihteeriksi kollegiasessori Grönholm vainajan jälkeen on 28 Maaliskuuta nimitetty varatuomari Konstantin Ludvig Lojander sekä kanslistiksi, toiseen virkaan nimitetyn kanslistin Oskar Berthold Langin sijaan, varatuomari Ano Eemil Caselius 10 Heinäkuuta.

Töitä on Ylihallituksessa ollut seuraava määrä:

Ylihallituksen diarioista vuodelta 1892 toimen varalle siirrettyjä juttuja ja asioita.	26.
Tilivuotena lisää tulleita.	1,017.
	<hr/>
	Yhteensä 1,043.

Näistä käsiteltiin vuoden kuluessa lopullisesti 1,021 ja vuoteen 1894 jätettyinä siirrettiin toimen varalle 22 juttua ja asiaa.

Edellämainittuain asiain käsittely on antanut aihetta 1,367 toimitukseen, niiden joukossa 230 alamaista lausuntoa, joista 21 on koskenut kysymykseen tulleita lohkojaonjärjestelyjä yhtä monessa eri jakokunnassa, nimittäin: 8 Uudenmaan, 3 Hämeen, 4 Turun ja Porin sekä 6 Waasan läänissä.

1893 vuoden kuluessa on Ylihallitus antanut seuraavat kiertokirjeet:

1:o. Joulukuun 22 päivänä tiekarttain laatimisesta; ja

2:o. Joulukuun 23 päivänä karttakopiain tarpeettomuudesta tiluslohkomistoimituskirjoja Kuvernörille lähetettäessä.

Ylihallituksen arkisto.

Ylihallituksen arkistoon on saatu sekä siellä tarkastettu ja rekisteröity:

Karttain ja asiakirjain uudistuksia 533 erityisestä lohkokunnasta, kylästä ja tilasta, joista karttauudistukset käsittävät 1,275 ja uudistetut asiakirjat 2,205 regaaliarkkia.

Yksityisten henkilöiden tarpeeseen on toimitettu karttain ja asiakirjain kappioita 51 eri tilaajalle.

Ylihallituksen maantieteellinen osasto.

Aineksiksi maantieteellisiä karttatöitä varten ovat asianomaiset toimitusmaamittarit lähettäneet 130 kappaletta maantieteellisiä pienoiskokokarttoja mittakaavassa 1:20,000, jotka sisältävät:

Uudenmaan läänissä	11,045	hehtaaria	tiluksia	ja	197	heht. vettä
Hämeen	4,304	”	”	”	157	”
Turun ja Porin	17,203	”	”	”	226	”
Mikkelin	14,002	”	”	”	17	”
Waasan	4,351	”	”	”	13	”
Oulun	9,086	”	”	”	53	”

Yhteensä 59,991 hehtaaria tiluksia ja 663 heht. vettä.

Maantieteelliset karttatyöt ovat muutoin kulkeneet seuraavalla tavalla:

a) Pitäjänkarttoja mittakaavassa 1:20,000.

Pitäjänkarttojen kunnossa pitämistä varten niiden muutosten suhteen, joita täytyy toimittaa kyliä ja tiloja siirtäessä yhdestä pitäjästä toiseen, pyysi ja sai Ylihallitus Kuvernörein kautta tätä varten tarvittavat tiedot vuoden 1875 maakirjan laatimisen jälkeen tapahtuneista muutoksista. Näitten tietojen avulla on pitäjän rajoja tarkastettu ja muutettu seuraavilla pitäjän kartoilla:

Uudenmaan läänissä: Raaseporin ja Lohjan kihlakunnissa;

Turun ja Porin läänissä: Eckerön, Hammarlandin, Kaarinan, Kankaanpään, Karkun, Kiskon, Kuusiston, Mietoisten, Mouhijärven, Paraisten, Punkalaitumen, Tyrvään ja Yläneen;

Hämeen läänissä: Kurun, Messukylän, Oriveden, Pirkkalan, Ruoveden, Teiskon, Wesilahden ja Ylöjärven;

Wiipurin läänissä: Heinjoen, Impilahden, Jaakkiman, Jääsken, Kivennavan, Korpiselän, Kurkijoen, Lappeen, Lemin, Leppälahden, Luumäen, Muolan, Parikkalan, Raudun, Ruskealan, Salmin, Savitaipaleen, Sakkolan, Sortavalan, Suistamon, Suojärven, Säkijärven, Taipalsaaren, Uudenkirkon, Ukuniemen, Walkjärven ja Wiipurin;

Kuopion läänissä: Kaavin, Kuopion, Maaningan, Pielaveden ja Tuusniemen.

Allamainitut pitäjänkartat ovat erotetut toisista pitäjistä, joitten kanssa ne ennen ovat olleet samalla kartalla, nimittäin:

Turun ja Porin läänissä: Eckerön, Hammarlandin, Hiittisten, Houtskärin, Kemiön, Kivimaan, Korpon, Loimijoen, Perttelin, Taivassalon ja Uskelan;

Hämeen läänissä: Hauhon, Kosken, Lammin, Luopioisten ja Tuuloksen;
 Waasan läänissä: Alastaron, Isokyrön ja Ylistaron;
 Oulun läänissä: Haapajärven, Kestilän, Nivalan, Piippolan ja Reisjärven.
 Sen ohessa ovat vuoden kuluessa Ylihallitukseen saapuneet pienoiskoko-
 kartat pantu osaksi pitäjänkarttoille, osaksi on niillä täydennetty samoja karttoja.

b) Kihlakunnankarttoja mittakaavassa 1:100,000.

Ennen valmistettuja kihlakunnankarttoja on täydennetty samoissa kohdin kuin ylempänä lueteltuja pitäjänkarttojakin.

c) Maan yleiskartta mittakaavassa 1:400,000.

Yleiskartan korjaustyötä on yhä edelleen jatkettu siten että lehdet D 3 (Raahel) ja E 5 (Sortavala), jotka viimeksi kuluneen vuoden aikana korjattiin, ovat uudestaan painetut sekä samalla varustetut tie- ja rajaväriyksellä. Samoin on vuoden kuluessa korjattu ja uudestaan painettu lehdet F 2 (Turku) ja D 4 (Iisalmi). Teitä ja rajoja väreillä painaessa lehdelle E 2 (Pori) on käytetty ennen painettuja lehtiä, kun niitä löytyy verrattain uusi painos, josta suurin osa oli vielä myymättä.

Kun Ylihallituksen nykyään käytettävänä olevilla varoilla olisi aivan mahdollonta painamisen avulla pitää yleiskartan lehtiä kunnossa niissäkään osin, joissa tunnetut virheet on voitu korjata, on kullekin lehdelle täytyntä kädellä merkitä niiden painamisen jälkeen kulkuneuvoissa ja asutuksessa tapahtuneet tärkeimmät muutokset, vaikka tämä työ onkin tuntuessa määrässä hidastuttanut muita karttatöitä.

Vuosien 1890—1893 kuluessa on siten julaisu osittain korjatut painokset lehdistä D 3, D 4, E 2, E 3, E 4, E 5, F 2, F 3, F 4 ja F 5.

Kokonaan uudestaan laadittavia yleiskartan lehtiä F 2 (Turku), E 2 (Pori) ja D 2 (Waasa) varten on jatkettu vuonna 1892 aloitettuja säännöllisiä tarkastuksia ja mittauksia kedolla. Ja ovat niitä toimittaneet ylimääräiset virkamiehet Ylihallituksen maantieteellisessä osastossa Gull lehteen E 2 kuuluvassa osassa Turun ja Porin lääniä ynnä sillä osalla lehteä F 2, joka on 61:n leveysasteen pohjoispuolella, sekä Holmström Ahvenanmaan ja Turun saaristossa, josta osia Kumlingen, Saltviikin, Brändön ja Taivassalon pitäjissä mitattiin uudestaan mittakaavassa 1:20,000, Ylihallituksen 30 Toukokuuta 1892 ja 1 Kesäkuuta 1893 heille antamien erityisten ohjeitten mukaan. Kustannukset näistä töistä nousevat kaikkiaan 3,341 markkaan 80 penniin, jotka Ylihallitus on suorittanut maantieteellisten mitausten rahavarastosta.

Uusien lehtien laatimista varten on Pietarista pyydetty venäläisen topograafikunnan määräämiä geodeettisia pisteitä, mutta ne eivät ole vielä vuoden kuluessa saapuneet. Luotsi- ja majakkalaitoksen Ylihallituksesta on sitävastoin jo

saatu käytettäväksi kaikkien sanotun laitoksen toimesta tehtyjen mittausten tulokset samoinkuin julaistut merikortitkin.

Tekeillä olevia lehtiä F 2 ja E 2 on noin puoli kumpaakin piirretty puhtaaksi.

Kun karttalaitokselle ei ainakaan lähimmässä tulevaisuudessa tulisi olemaan mitään käytettäviä tuloksia niistä toimenpiteistä, joita karttalaitoksen tarkastamista varten asetettu komitea vuoden 1891 lopussa antamassa mietinnössään on ehdottanut, on Ylihallitus vähitellen jatkanut sen jo vuonna 1889 aloittamaa yleiskartan systemaattista korjaustyötä, jotta kartta siten vähitellen saataisiin sellaiseen kuntoon että se täyttäisi ainakin lähimmän tarpeen siksi kunnes täydellisempiä ja tarkkoihin kolmiomittauksiin perustuvia karttoja voidaan saada valmiiksi. Tämän saavuttamiseksi olisi kuitenkin kartta-ainesten vanhuuden ja puuteellisuuden vuoksi välttämättömän tarpeellista edelleen ja keskeyttämättä jatkaa ylempanä mainittuja tarkastuksia ja mittauksia kedolla. Mutta kun Ylihallituksen käytettävänä olevasta maantieteellisten mittausten rahavarastosta ei vastaisuudessa voitaisi suoritta kedolla tapahtuviin tarkastuksiin ja mittauksiin sekä kartan painamiseen meneviä kustannuksia, jos töitä jatkettaisiin samalla tavoin kuin tähän asti, anoi Ylihallitus alamaisimmasti Teidän Keisarilliselta Majesteettiltänne kirjeessä 7 Syyskuuta 1893 puheenalaista tarkoitusta varten kahdentoistatuhannen markan vuotuista rahamääräystä yleisistä varoista. Tilivuoden lopussa oli asia kuitenkin vielä päättämättä.

d) Karttatöitä erityisiä tarkoituksia varten.

Keisarilliselle Senaatille.

Pantu telefontoimituksia Senaatin telefontoimituksiin ja valmistettu yleissilmäskarttoja kruununliikamaista Ruoveden ja Kurun pitäjissä mittakaavassa 1:100,000 ynnä uudesta hippakuntajaosta kaavassa 1:1,200,000.

Kanslia Toimituskunnan kirjeen johdosta 31 päivältä Joulukuuta 1890 lopullisesti täydennetty ja Senaattiin lähetetty 20 kappaletta maan yleiskarttaa, johon kaikki yleisesti kunnossa pidettävät maantiet, kyläntiet ja polkutiet ovat eri väreillä merkityt.

Koululaitoksen Ylihallitukselle.

Valmistettu kaksi kappaletta yleissilmäskarttaa kansakoulu-tarkastuspiireistä maassa.

e) Topograafilliset kartat.

Keisarillisen Senaatin määräyksen mukaan 2 Helmikuuta 1886 Ylihallitukseen vuoden kuluessa lähetetyistä, venäläisten topograafien tekemistä Pietarissa valokuvatuista topograafisista kartoista on 85 lehteä nimien puolesta oikaistu ja osittain väritetty.

f) *Astronoomisia paikkamääräyksiä.*

Elo- ja Syyskuussa vuonna 1891 Laihian ja Jurvan pitäjissä sekä Nikolain-kaupungissa toimitetut tähtitieteelliset paikkamääräykset ovat nyt täydellisesti lasketut ja johtavat seuraaviin tuloksiin:

Laihia, kirkontorni, leveys = $62^{\circ} 58' 37'',3 \pm 0'',4$.	
	(6 kaksinkertaista määräystä).
” ” pituus Helsingistä = $+ 11^m 47,^s3 \pm 0,^s7$.	
Jurva, kirkontorni, leveys = $62^{\circ} 41' 3'',8 \pm 0'',1$.	
	(10 kaksinkertaista määräystä).
” ” pituus Helsingistä = $+ 11^m 55,^s0 \pm 0,^s6$.	

Niiden määrävarain ja rahastojen laita, jotka vuodella 1893 ovat olleet Yllihallituksen hoidettavina, on erittäin annetun tilinteon mukaan ollut seuraava:

		<i>Smc</i>	<i>pa</i>
Kulunkirahat.			
Rahaa säästössä vuodelta 1892	387: 04		
Vuoden rahamäärä	2,064: —	2,451	4
<i>Menoja</i> vuodella	1,717: 92		
Rahaa säästössä vuoteen 1894	733: 12	2,451	4
Tarkastusprosenttirahasto.			
<i>Säästö vuodelta 1892:</i>			
Maksamattomia tarkastusprosentteja	7,036: 98		
Korkoa kasvavia obligatsioneja ja puhdasta rahaa	133,314: 27		
Vuotena ulostuomituita tarkastusprosentteja	10,132: 09		
Kasvaneita korkoja y. m.	5,523: 19	156,006	53
<i>Menoja:</i> apurahaa 37 henkilölle, osaksi kykenemättömille ylimääräisille maamittareille, osaksi varattomille leskille ja lapsille yhteensä	5,930: —		
Tarkastajain palkkioita y. m.	6,627: 06		
<i>Säästö vuoteen 1894:</i>			
Maksamattomia tarkastusprosentteja	7,302: 85		
Korkoa kasvavia obligatsioneja ja puhdasta rahaa	136,146: 62	156,006	53

		<i>Smf.</i>	<i>712</i>
Apurahavarasto.			
<i>Säästö vuodelta 1892:</i>			
Korkoa kasvavia obligatsioneja ja puhdasta rahaa	10,748: 57		
Vuoden määräraha	2,000: —		
Kasvaneet korot	410: —	13,158	57
<i>Menoja:</i> apurahoja maanmittausoppilaille	2,000: —		
Lahjapalkkioita maanmittausauskultanteille	680: —		
<i>Säästö vuoteen 1894:</i>			
Korkoa kasvavia obligatsioneja ja puhdasta rahaa	10,478: 57	13,158	57
Sakkoraha-varasto.			
<i>Säästö vuodelta 1892:</i>			
Maksamattomia sakkorahoja	1,220: —		
Korkoa kasvavia obligatsioneja ja puhdasta rahaa	14,594: 61		
Vuoden kuluessa karttuneita sakkorahoja	1,185: 95		
Vuoden kuluessa kasvaneita korkoja y. m.	594: 67		
Vuoden kuluessa Ylihallituksen ulostuomitsemia sakkoja	1,740: —	19,335	23
<i>Menoja:</i> syyttäjän osuuksia y. m.	350: —		
Ostettu koneita	256: —		
<i>Säästö vuoteen 1894:</i>			
Maksamattomia sakkorahoja	2,260: —		
Korkoa kasvavia obligatsioneja ja puhdasta rahaa	16,469: 23	19,335	23
Maantieteellisten mittausten raha-varasto.			
<i>Säästö vuodelta 1892:</i>			
Korkoa kasvavia obligatsioneja ja puhdasta rahaa	19,157: 31		
Myydyistä yleiskartan lehdistä	2,108: —		
Kasvaneita korkoja	688: 75	21,954	06
<i>Menoja</i> vuodella	10,791: 53		
<i>Säästö vuoteen 1894:</i>			
Korkoa kasvavia obligatsioneja ja puhdasta rahaa	11,162: 53	21,954	06

Läänin-maanmittauskonttorit.

Tilivuotena on läänin-maanmittauskonttoreihin talteen jätetty seuraavat määrät tiluskarttoja ja lehtiluvut asiakirjoja päätetyistä toimituksista, nimittäin:

	Karttain luku.	Lehtiluku toimitus- asiakirjoja ja liitteitä.
Uudenmaan lääni	48.	3,011.
Turun ja Porin ”	159.	5,049.
Hämeen ”	91.	1,586.
Wiipurin ”	370.	13,150.
Mikkelin ”	153.	3,010.
Kuopion ”	169.	3,993.
Waasan ”	93.	3,480.
Oulun ”	161.	4,588.
	<hr/> Summa 1,244.	37,867.

Mitä läänin-maanmittauskonttorien kuntoon tulee, niin tilivuonna tapahtuneissa vuositarkastuksissa tehtyin pöytäkirjain mukaan, jotka ovat olleet Keisarilliseen Senaattiin lähetettyinä, siinä suhteessa ei ole ilmaantunut mitään erittäin ansaitsevaa muistutusta.

Maamittarikunta.

Maamittarikunnan virkamiehistössä on tapahtunut seuraavia muutoksia, nimittäin:

Kaksi vanhempaa komisionimaamittaria on kuollut; yksi lääninmaamittari ja yksi vanhempi komisionimaamittari on pyynnöstä saanut eron virastaan;

yksi vanhempi komisionimaamittari on nimitetty lääninmaamittariksi, kaksi nuorempaa komisionimaamittaria ja yksi varamaamittari vanhemmiksi komisionimaamittareiksi;

kahdeksan auskultanttia on määrätty varamaamittariksi;

yksitoista auskultanttia on oikeutettu yksinäisenä toimitusmiehenä antamaan vaadittuja lausuntoja riita-asioissa, neuvottelemaan ja määräämään isojaon ja veronlaskun perusteista sekä toimittamaan niissä sattuvia jyvityksiä;

kaksitoista oppilasta on otettu auskultantiksi;

seitsemänkolmatta oppilasta on valtuutettu päämiehen vastuulla toimittamaan tilustenmittausta ja kartallepanoa sekä laillisessa järjestyksessä määrättyin,

kedolle selvästi merkittyin, laillisen voiman saaneitten rajain pyykitystä kuin myös Kihlakunnanoikeudessa vahvistettaviksi ilmoittamaan lakivoimaisen maanmittaustoimituksen;

viisikolmatta uutta oppilasta on maamittarikuntaan kirjoitettu.

Mitä tulee niihin maamittareihin, jotka vuoden kuluessa ovat toimesta olleet, kuin myös heidän tekemiensä töihin, maamittareille tuomittujen palkkioiden määrään sekä siihen, mitä ja mimmoisia maanmittaustoimituksia vuoden kuluessa on päätökseen saatu y. m., käypi tarkemmin selville alamaisimmasti oheenpannuista luetteloista, joista seuraavat summittaiset ilmoitukset tässä esiintuodaan:

Liite 1.	Uudenmaan lääni.	Turun lääni.	Hämeen lääni.	Viipurin lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Wassan lääni.	Oulun lääni.	Summa.
<i>Tilivuotena maaseuduilla työs-</i> <i>kentelevien maamittarihen-</i> <i>kilöiden lukumäärät olivat</i> <i>seuraavat:</i>									
Komisioni- ja varamaamittareita	6	17	8	20	4	11	25	14	105
Auskultantteja	2	5	8	14	4	5	14	1	53
Oppilaita	6	7	6	23	2	13	22	12	91
Summa	14	29	22	57	10	29	61	27	249
<i>Maamittarien työpäiviä on</i> <i>käytetty:</i>									
toimitusmatkoihin	192	537	285	652	203	428	496	326	3,119
kokouksiin	113	211	116	234	108	184	269	123	1,358
tilusten kartallepanoon	362	737	662	385	301	679	1,697	813	5,636
alanlaskentoon ja selittä-									
seen	148	281	389	233	117	150	772	391	2,481
yyvitykseen ja luokitukseen									
jakamiseen kartalla	210	281	183	525	66	134	620	163	2,182
rajain avaamiseen ja pyyki-									
tykseen	344	967	429	908	188	439	1,423	313	5,011
maantieteellisiin töihin	—	—	—	8	—	—	—	5	13
sekalaisiin toimituksiin,									
niinkuin riidanselvityk-									
siin, tienjakoihin y. m.	303	1,530	704	2,701	284	996	2,705	720	9,943
virkatöihin toimitusten ul-									
kopuolella	676	2,605	1,748	4,461	1,353	1,625	3,959	1,359	17,786
Summa	2,405	7,284	4,633	10,407	2,688	4,796	12,251	4,313	48,777
<i>Toimitusmatkoja kilometriä</i>	23,147	29,358	17,045	79,035	13,055	29,805	33,154	23,854	248,453

	Uudenmaan lääni.	Turun lääni.	Hämeen lääni.	Viipurin lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Wasaan lääni.	Oulun lääni.	Summa.
Suoritettuja töitä:									
Kartalle otettu peltoa, hehtaaria	637	1,756	1,157	1,046	424	1,079	3,424	170	9,693
” niittyä ja niittymaata, heht.	314	2,611	1,404	1,537	666	2,409	6,431	2,624	17,996
” metsämaata, heht.	2,172	11,807	10,165	10,460	7,366	16,567	34,247	73,317	166,101
” järviä ja vesistöjä, heht.	631	463	446	40	45	171	222	1,328	3,346
Summa	3,754	16,637	13,172	13,083	8,501	20,226	44,324	77,439	197,136
Laskettu ja selitetty, hehtaaria	8,765	23,291	35,252	46,023	14,712	32,675	45,704	79,219	285,641
Kartalle jaettu, osakkaita	95	285	142	1,262	167	400	326	176	2,853
” ” hehtaaria	9,182	28,602	13,995	179,905	18,043	30,880	41,389	42,890	364,886
Avattu rajoja, metriä	594,432	2,463,896	889,787	3,236,919	258,579	1,331,096	2,232,559	1,490,764	12,498,032
Tehty rajapyykkejä	2,181	5,638	2,334	9,775	704	1,877	3,967	730	27,206
<i>Maamittarien palkkiot, jotka vuoden revisioneissa tuomittiin maksettaviksi, tekivät S.mkaa</i>	22,051,01	48,513,42	33,690,94	148,312,67	17,993,62	51,013,50	111,031,07	54,422,26	487,028,48
Liite 2.									
<i>Näyttää, missä kyläkunnissa ja millä tiloilla mittaus-, veronpano-, isojako- tai jaonjärjestely-tehtäviä tilivuotena on ollut käyttelyn alaisina.</i>									
Liite 3.									
<i>Tilusmittaus-, veronpano-, lohkojako-, tilusjärjestely- ja jaontäydennys-toimituksia on vuoden kuluessa loppuun saatettu:</i>									
jakokunnissa, luvultaan	14	13	5	5	—	—	6	50	93
taloissa tahi uudistaloilla luvultaan	141	97	48	40	—	—	77	79	482
manttaaliluku	63,54	39,03	37,05	10,79	—	—	88,81	11,10	250,23
hehtaarilla	24,888	17,630	9,060	9,109	—	—	26,851	61,513	149,051

	Uudenmaan lääni.	Turun lääni.	Hämeen lääni.	Viipurin lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Wasaan lääni.	Oulun lääni.	Summa.
Liite 4.									
<i>Talojen välijakoja on päätökseen saatettu:</i>									
vierellä osotettu luku taloja eli tiloja	19	11	7	276	38	102	4	17	474
osakkaan välillä	53	26	15	592	81	230	8	26	1,031
manttaalilla	7,22	3,36	1,99	29,35	7,39	16,63	1,13	3,65	70,72
hehtaarilla	6,143	4,898	1,605	30,402	8,830	27,285	1,482	7,025	87,670
Liite 5.									
<i>Tilusten lohkomisella on jaettu vierellä oleva määrä tiloja eli taloja</i>									
joten on tullut uusia tiloja luvultaan	4	48	11	40	23	71	2	2	201
joilla on yhteenluettuna, manttaalia	0,41	11,06	1,59	3,20	2,23	6,02	0,54	0,38	25,43
hehtaaria	430	5,979	1,106	3,046	5,387	10,838	581	564	27,931
<i>Niin sanottuja hajanaistoimittuksia, niinkuin riidanselvityksiä ja muita katselmuksia, sovintojakoja ja tienjakamisia ynnä muita, on päätökseen saatettu, luvultaan</i>									
	104	124	69	86	37	98	31	64	613
Liite 6.									
<i>Maanpalstoituksia.</i>									
<i>Lääninmaamittarien Ylihallitukselle ilmoittamia, Kuvvernöörien vahvistamia maanpalstoituksia oli luvultaan</i>									
ja on niiden ala hehtaareissa yhteensä	66	20	18	70	12	19	58	1	264
	320,34	465,75	90,481	943,815	655,901	108,63	5,762,199	15,955	8,363,071
<i>Lohkaistujen palstanteiden tiluslaveus on ollut:</i>									
vähempi kuin 1 hehtaari	29	5	7	18	—	2	1	—	62
1—3 hehtaarin vaiheella	27	4	3	19	4	5	4	—	66
3—5 " "	1	2	1	9	1	4	—	—	18

	Uudenmaan lääni.	Turun lääni.	Hämeen lääni.	Wiiipurin lääni.	Mikkelin lääni.	Kuopion lääni.	Wasasan lääni.	Oulun lääni.	Summa.
5--10 hehtaarin vaiheella .	2	2	4	6	4	5	2	—	25
10—25 ” ” .	1	2	2	11	1	3	2	1	23
yli 25 ” ” .	6	5	1	7	2	—	49	—	70
Vuodesta 1892 siirrettyjen maanmittaus-toimitusten luvut olivat:									
lohkojakoja ja veronpanoja	48	125	63	87	1	6	107	182	619
välijakoja	89	87	81	551	135	340	252	49	1,584
muita toimituksia	85	203	77	81	72	108	78	69	773
<i>Tilivuotena on toimeenpantavaksi käsketty:</i>									
lohkojakoja ja veronpanoja	23	27	11	13	1	16	8	32	131
välijakoja	34	73	31	265	63	79	66	13	624
muita toimituksia	73	133	64	66	20	63	38	36	493
Summa	352	648	327	1,063	292	612	549	381	4,224
Niistä on vuoden kuluessa poislukeun pantu, osaksi päättyneinä, osaksi peruutettuina ja osaksi muista syistä enemmän toimen varaan jättämättömiä . .	165	192	115	450	91	250	54	159	1,476
Siirto vuoteen 1894.									
Lohkojakoja ja veronpanoja, jotka riippuivat:									
maamittarien toimesta . .	36	109	59	75	2	21	88	73	463
virastojen ” . .	14	26	8	19	—	1	18	63	149
Välijakoja, jotka riippuivat:									
maamittarien toimesta . .	74	81	65	393	141	228	297	37	1,316
virastojen ” . .	9	28	8	65	3	39	7	8	167
Muita toimituksia, jotka riippuivat:									
maamittarien toimesta . .	46	190	56	40	49	68	82	38	569
virastojen ” . .	8	22	16	21	6	5	3	3	84
Summa	187	456	212	613	201	362	495	222	2,748

Niiden riitojen ja valitusten ratkaisemista varten, jotka ovat syntyneet lohko- ja välijakoja toimittaessa, on alempana mainittu luku jakotoimituksia ollut maanjakooikeuden käsittelyn alaisina ja sanotun oikeuden siinä annetuista päätöksistä tullut Teidän Keisarillisen Majesteettinne tutkittavaksi.

		Lukumäärä.	
		Maanjako- oikeuden käsit- telemä jako- riitoja.	Alamaisia valii- tuksia maan- jako-oikeuden päätöksistä.
Uudenmaan läänissä:	lohkojakotoimituksissa	9	5
	välijaoissa	4	—
Turun ja Porin ”	lohkojakotoimituksissa	9	2
	välijaoissa	4	1
Hämeen ”	lohkojakotoimituksissa	5	1
Wiipurin ”	”	10	—
	välijaoissa	35	2
Mikkelin ”	”	7	—
Kuopion ”	”	11	—
Waasan ”	lohkojakotoimituksissa	4	3
	välijaoissa	12	2
Oulun ”	lohkojakotoimituksissa	1	1
	välijaoissa	1	1
Summa		112	18

Vuoden kuluessa tarkastettujen ja vahvistettaviksi hyväksytyin tilusjakojen laajuus ja laatu nähdään seuraavasta yhteenvedosta.

	Jaon kautta syntyneitten tilain.										Maanomistajain jakotoimituskulut paitsi maamittarin palkkiota.														
	Ala hehtaareissa.					Lukumäärä.					Palstain luku	järjestelyn jälkeen.													
	Manttaalia.	Peltoa.	Niittyä.	Metsämaata.	Joutomaata.	Summa.	Paikallaan asuvia,		Ulosmuuttaneita,																
							joista kukin on saanut		joista kukin on saanut.			ennen järjestelyä.													
						1 palstan.	2 palstaa.	3 palstaa.	4 palstaa.	yli 4 palstaa.															
I. Lohkojako, osakasjako, tilustenlohkomisia ja jaonjärjestelyä.																									
Uudenmaan lääni.	33,85	1,954	2,500	12,702	531	17,687	19	26 1/2	28	26	29	6	8 1/2	2	1	146	164	49,261	179						
Turun ja Porin lääni	44,23	1,781	2,165	13,012	991	17,949	33	22	21	15	34	4	2	2	2	135	188	8,226	88						
Hämeen	10,99	568	811	4,288	88	5,755	2	9	11	12	1	4	5	3	—	47	300	7,382	13						
Wipurin	33,10	2,234	3,534	32,183	1,987	39,908	58	135	162	75	62	32	56	35	24	8	647	59,513	69						
Mikkelin	10,85	614	1,090	11,998	671	14,373	25	27	9	8	3	22	17	18	2	131	—	14,635	20						
Kuopion	21,53	1,195	3,035	28,789	1,881	34,900	59	59	64	28	17	12	13	7	4	1	264	23,008	52						
Waasan	13,98	122	365	1,832	42	2,361	7	—	5	4	9	2	—	—	—	27	106	8,899	52						
Oulun	13,13	150	2,834	24,879	31,488	59,351	1	8	23	11	42	1	—	—	—	96	56	21,288	2						
Summa.	81,66	8,618	16,334	129,653	37,679	192,284	204	286 1/2	323	179	197	83	101 1/2	70	32	17	1,493	1,170	192,215	75					
Vuonna 1892 olivat nämät	177,32	8,410	14,342	110,092	15,892	148,736	262	260	276	173	202	39	70	69	48	90	1,449	1,362	748	143,517	2				
" 1891	182,44	5,828	11,673	114,621	18,995	151,117	140	231	207	131	178	25	55	46	24	27	1,059	811	371	102,855	25				
" 1890	127,99	5,471	11,164	82,331	21,247	120,268	174	237 1/2	233 1/2	169	186	26	47	50	36	35	1,193	613	245	110,699	74				
" 1889	157,02	7,011	12,922	96,758	9,068	125,759	125	243	284	180	192	31	57	89	54	31	1,286	1,268	404	—	—				
" 1888	103,18	4,700	10,623	69,946	7,898	93,167	119	214	222	150	150	31	59	51	34	29	1,059	393	105	—	—				
" 1887	196,76	8,539	16,739	101,898	6,067	133,243	239	317	306	186	140	22	62	50	43	32	1,397	1,298	293	—	—				
Uudenmaan lääni.	19,75	336	670	508	5	1,519	—	—	—	2	51	—	—	—	—	—	—	—	—	53	499	445	10,704	193	
Turun ja Porin lääni	38,82	—	—	—	—	—	3	1	—	4	80	—	—	—	—	—	—	—	—	90	836	721	10,374	48	
Hämeen	9,88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	15	48	43	—	—	
Mikkelin	10,02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	5	—	—	—	—	—	—	—	35	80	76	2,378	45	
Waasan	5,75	2	26	85	—	7,984	4	6	4	7	15	—	—	—	—	—	—	—	—	36	109	96	2,623	50	
Summa.	84,22	338	696	593	5	8,903	18	16	10	19	166	—	—	—	—	—	—	—	—	229	1,567	1,381	26,081	136	
Vuonna 1892 olivat nämät	176,59	—	—	—	—	38	13	10	10	13	189	—	—	—	—	—	—	—	—	25	260	432	400	11,755	10
" 1891	37,21	—	—	—	—	10,032	6	16	13	12	51	—	—	—	—	—	—	—	—	98	497	518	5,473	60	
" 1890	39,45	—	—	—	—	—	10	12	9	13	60	—	—	—	—	—	—	—	—	104	796	673	131	32	
" 1889	59,29	57	202	3,626	1,272	5,157	13	4	6	6	78	—	—	—	—	—	—	—	—	107	668	572	—	—	
" 1888	56,46	25	66	6,284	2,788	9,163	16	7	9	9	112	—	—	—	—	—	—	—	—	153	797	792	—	—	
" 1887	162,35	611	554	4,550	66	5,781	15	24	36	39	269	—	—	—	—	—	—	—	—	383	3,254	3,150	—	—	

II. Vanhain jakojen täydentämisiä.

Mitä tulee niiden apurahain ja etumaksujen määrään talon ulosmuut-
tojen edistämiseksi, jotka armollisen julistuksen mukaan 26 Maaliskuuta 1889
saadaan yleisistä varoista antaa asiallisille tilanomistajille, ovat Ylihallitukselle
tulleitten tietojen mukaan, asianomaiset Kuvernörit tilivuotena maksettavaksi
määränneet seuraavat summat, nimittäin:

	Apurahana.		Etumaksuna.	
	<i>Frj.</i>	<i>mk</i>	<i>Frj.</i>	<i>mk</i>
Uudenmaan läänissä kolmentoista osakkaan muuttamisesta . . .	1,550	—	12,638	38
Wiipurin läänissä, talojen muuttamisesta, joiden lukumäärä ei ole Ylihallitukselle ilmoitettu	5,150	—	57,842	2
Mikkelin läänissä kolmen s:n s:n	230	—	1,275	—
Kuopion " kahden s:n s:n	—	—	644	62
Waasan " " s:n s:n	300	—	815	—
Oulun " yhden s:n s:n	—	—	1,491	—
Summa	7,230	—	74,706	2

Sitä vastoin ovat Turun ja Porin sekä Hämeen läänien Kuvernörit ilmoit-
taneet, ettei semmoisia apurahoja tai etumaksuja vuoden kuluessa ollenkaan ole
tullut kysymykseen sanotuissa lääneissä.

Yleissilmäyksen saamiseksi pääasiallisimmista maanmittausseikoista viimeksi
kuluneina vuosikymmeninä, esitetään alamaismmasti seuraava:

T a l u toimesta maamittareista, tehdyistä maanmittaustöistä, maamittareille tuomitusta korvauksesta ja maanmittaustoimitusten luvusta alempana mainittuna vuosina.

Vuosi.	Maamittarien luku.				Tehtyjä töitä.					Tuomittu korvaus maamittareille.		Vahvistuksella päättyneitä.		Päättäneiden sekalaisten toimitusten luku.			
	Komisioni- ja varamaamittareita.	Auskultantteja.	Oppilaita.	Summa.	Mitattu hehtaareja.	Laskettu ja selitetty, hehtaareja.	Kartalle jaettu, osakkaiden luku.	Avattu rajoja, kilometri luku.	Tehtyjä rajapyykkejä, määrä.	Summa S:mkkaa.	Keskimäärin kullekin maamittarille, oppilaita lukematta. S:mkkaa.	Isojakoja y. m. talojen luku.	Välijakoja, osakkaiden luku.	Päättämättömiä edellisestä vuodesta.	Vuodella lisään tullut.	Vuodella päättyneet.	Enempää tointa varten.
1850 ..	138	56	52	246	296,538	548,467	2,640	13,103	28,076	309,800	1,597	984	1,432	3,317	1,415	1,394	3,338
1855 ..	128	44	48	220	243,856	424,448	2,005	11,949	22,284	358,640	2,085	648	871	3,299	1,180	1,385	3,094
1860 ..	122	38	33	193	293,645	549,663	1,521	10,430	16,903	336,148	2,100	623	657	3,285	1,246	1,222	3,309
1865 ..	124	36	40	200	323,305	350,291	2,345	13,117	28,080	341,929	2,137	718	626	3,884	1,134	1,322	3,696
1870 ..	112	45	25	182	58,196	112,306	1,496	12,874	32,412	326,412	2,079	486	510	2,384	1,045	1,057	2,372
1875 ..	107	16	23	146	52,359	123,741	1,895	10,776	21,911	229,994	1,870	863	581	3,163	1,279	1,357	3,085
1880 ..	84	18	31	133	125,031	203,060	1,101	6,927	13,605	212,740	2,085	378	723	2,695	1,012	1,239	2,468
1885 ..	76	33	69	178	175,638	244,815	2,108	12,420	26,364	447,181	4,103	386	1,056	2,657	1,150	1,338	2,469
1890 ..	93	44	76	213	142,364	175,207	2,030	43,049	24,331	351,761	2,568	151	806	2,390	1,242	1,080	2,552
1891 ..	91	54	82	227	245,231	274,078	1,880	13,510	39,736	416,799	2,874	268	353	2,544	1,299	1,120	2,723
1892 ..	101	54	88	243	212,273	290,251	2,664	13,284	40,642	445,381	2,873	490	675	2,774	1,405	1,258	2,921
1893 ..	105	53	91	249	197,136	285,641	2,853	12,498	27,206	487,028	3,082	482	1,031	2,976	1,248	1,476	2,748

Alamaisimmasti oheen panneesta liitteestä N:o 7 suvainnee Teidän Keisarillinen Majesteettinne armossa havaita, että kolmestakymmenestäkuudesta tili-vuotena maanmittusvirkamiehiä vastaan Ylihallituksessa nostetusta kanteesta virka-virheistä ja laiminlyömisistä yhdeksäntoista on antanut aihetta asianomaisten sa-kottamiseen, viisi vuoden lopussa vielä oli päättämättä ja kaksitoista syytettä rauennut sikseen, sittenkuin asia oli tullut tyydyttävästi selitetyksi.

Helsingissä, 31 Elokuuta 1894.

J. Sjölin.

K. L. Lojander.

N:o 237.

